

Kommunpolitiskt program – Miljöpartiet de gröna i Bjurholm 2026-2030

Innehåll

- [1. Så vill vi utveckla Bjurholm](#)
 - [2. Äldreomsorg](#)
 - [3. Skola](#)
 - [4. En levande landsbygd](#)
 - [5. En meningsfull uppväxt och fritid](#)
 - [6. Näringsliv, företagande och entreprenörskap](#)
 - [7. Miljö och klimat](#)
 - [8. Ett mer demokratiskt och transparent Bjurholm](#)
-

1. Så vill vi utveckla Bjurholm

I Bjurholm finns stora och små guldgrubbor som gör kommunen attraktiv att besöka, bo och bygga sin framtid i. Vi har driftiga företagare, aktiva invånare och fantastisk natur.

Samtidigt står kommunen inför flera utmaningar – inte minst den demografiska utmaningen, skolan, allmännyttan och en stram ekonomi. I stället för att utveckla lösningar fastnar politiken lätt i att klaga eller skylla på andra. Vi behöver i stället vara pragmatiska och prestigelösa, tänka nytt och hitta kreativa vägar framåt.

Vi vägleds av ett hållbarhetsperspektiv. För oss, och enligt definition, handlar hållbarhet om mer än bara miljö- och klimathänsyn; det handlar i högsta grad om social trygghet och en långsiktig, ansvarsfull ekonomisk hushållning. Med då fokus på hållbarhet, kloka investeringar i välfärden och ett stärkt näringsliv bygger vi en robust och grön kommun med god krisberedskap och en starkare lokal ekonomi.

Miljöpartiet i Bjurholm vill bidra till ett jämlikt Bjurholm där alla har samma rättigheter och möjligheter – oavsett ålder, kön, etnicitet, tro, sexuell läggning, funktionsförmåga eller bakgrund. Bjurholm ska vara en plats där människor tillåts växa, forma sina egna liv och känna sig välkomna.

Vi är ett pragmatiskt parti som kommer att arbeta för ett progressivt klimatarbete, en nära välfärd och entreprenörskap. Det viktigaste är inte att vi har de mest ambitiösa kraven, utan att de målsättningar vi har faktiskt efterlevs i praktiken.

Detta kommunpolitiska program presenterar våra konkreta förslag, lösningar och vägledande principer i olika frågor inför mandatperioden 2026–2030. Det är vår deklaration till dig som väljare, så att du vet vad du röstar på och vad du kan förvänta dig av Miljöpartiet de gröna i Bjurholm.

– William Lundberg, Talesperson i Bjurholm

2. Äldreomsorg

Äldreomsorgen är Bjurholms största budgetpost och utgör drygt en tredjedel av kommunens totala utgifter. Mer pengar är dock inte tillräckligt om vi inte lyckas rekrytera och behålla personal eller säkra rätt kompetensförsörjning i takt med att behoven ökar. Vi tror på investeringar i innovation och välfärdsteknik för både service och omsorg, samtidigt som vi värnar det mänskliga mötet. Arbetsmiljön inom äldreomsorgen behöver förbättras och respekten för yrket höjas – inte minst genom att lyssna på personalen, som ofta sitter med lösningarna. Äldre i Bjurholm har rätt till ett värdigt liv, trygghet och social gemenskap.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Ta fram en förebyggande strategi mot personal- och kompetensbrist.** Att rekrytera är viktigt, men att förvalta den erfarenhet som redan finns är avgörande. Det tar många år att bygga upp erfaren personal och sammansvetsade arbetsgrupper. Vi vill därför ta fram en långsiktig strategi mot personal- och kompetensbrist som prioriterar att behålla vår personal genom goda arbetsvillkor, konkurrenskraftiga löner och möjligheter till fortbildning. Genom att förbättra äldreomsorgen som arbetsplats skapar vi också bättre förutsättningarna för nyrekrytering. Vi vill även nyttja samverkan med andra kommuner för att säkra tillgången till specialkompetens.
- **Förbättra arbetsmiljö och ledarskap.** Fokus får inte stanna vid personalbrist, en hållbar äldreomsorg kräver att ledarskap och arbetsmiljö diskuteras som strategiska framtidsfrågor. När arbetsmiljön brister riskerar vi att förlora erfaren personal, vilket drabbar brukarnas kontinuitet och trygghet. Vi vill säkerställa ett systematiskt arbetsmiljöarbete och en kultur som främjar yrkesstolthet och utveckling. Vi vill se ett närvarande ledarskap som hanterar utmaningar i tid och skapar förutsättningar för att personalen ska trivas, stanna kvar och kunna göra ett gott arbete.
- **Avlasta omsorgspersonalen genom serviceassistenter** som sköter arbetsuppgifter som inte kräver särskild vårdutbildning (t.ex. tvätt, inköp och matservering). Detta frigör tid för undersköterskor och vårdbiträden som får mer tid över till arbetsuppgifter som kräver deras kompetens – den personliga omvårdnaden. Detta sänker tröskeln in på arbetet i äldreomsorgen och underlättar kompetensförsörjningen.
- **Stärka kommunens rehabiliteringsinsatser.** Bristande rehabilitering efter skada eller operation leder till minskad rörelseförmåga och minskad självständighet. Vi vill främja egenmakt och göra fysioterapin mer tillgänglig och prioritera insatser som gör att den enskilde kan leva ett självständigt liv så länge som möjligt.
- **Utveckla trygghetsboende.** Bjurholm har en hög andel särskilt boende platser men saknar mellanliggande boendeformer. Trygghetsboende med social tillsyn och underlättad hemtjänst hade gett upphov till en mellanboendeform för äldre

som behöver stöd i vardagen, stärkt den sociala samvaron och minskat trycket på platserna på Diamanten.

- **Förebygga ensamhet och stärka gemenskapen bland äldre**, genom att skapa fler mötesplatser, främja aktiviteter och stödja volontärsatser.
 - **Ta lärdomar av SPF Seniorernas Hemtjänstindex**. Erfarenheter från andra kommuner visar att Hemtjänstindex är ett effektivt underlag för att identifiera vad som behöver förbättras. Genom att använda oss av seniorperspektivet kan vi följa i spåren av framgångsrika kommuner och höja kvalitet och trygghet i hemtjänsten.
-

3. Skola

En bra skola och förskola är fundamentet för vår gemensamma välfärd, ett jämlikt samhälle och Bjurholms attraktionskraft. En trygg skola med studiero, tydliga ramar och tidiga stödinsatser ger barn och unga både kunskap och tilltro till den egna förmågan. När skolan fungerar får elever verkliga valmöjligheter inför framtiden, oavsett om vägen går vidare mot studier, yrkesliv, företagande eller engagemang i det lokala samhället.

Att Castorskolan idag underpresterar gentemot rikssnittet, trots högre kostnader per elev, är en utmaning vi måste ta på största allvar. Vi måste därför vara självkritiska och utforska hur politiken kan skapa bättre förutsättningar. Det kräver ett öppet klimat där personal uppmuntras lyfta brister, feedback och förbättringsförslag. Vi vill ge professionen det förtroende som krävs för att utföra sitt arbete och säkerställa att politiken vågar lyssna och satsa där lärarkåren ser störst behov.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Prioritera renovering och anpassning av skolans lokaler**. Eleverna i Castorskolan är trångbodda och många lokaler, såsom Castorskolans mellanstadiebyggnad, är i akut behov av renovering och anpassning. Utdaterade lokaler som inte är anpassade för dagens skola hämmar både lärande- och arbetsmiljö.
- **Prioritera tidiga stödinsatser**. Forskningsläget kan inte vara tydligare, tidiga insatser för pedagogiskt stöd och elevhälsa har störst effekt för barn och ungas framgång. Det är här vi bör prioritera resurser, istället för efteråt att svårigheter och misslyckanden redan märkt elever.
- **Öka studiemotivationen genom en mer kvalitativ PRAO**. Vi vill stärka samarbetet mellan skola och lokalt näringsliv och erbjuda fler prao-platser inom kommunala verksamheter. Målet är att ge eleverna en tydlig bild av framtida möjligheter, stärka kopplingen mellan studier och yrkesliv samt säkra kommunens framtida kompetensförsörjning.
- **Stärka lärarnas inflytande och minska detaljstyrningen**. Vi vill att professionen ges förtroende att utveckla verksamheten utifrån sin yrkesspecifika kunskap.

Politiken ska undvika detaljstyrning. Vi vill ge mer tid för kollegialt lärande, utveckla arbetsplatsträffar och reguljära samråd med politiker.

- **Säkerställa en hållbar pedagogisk verksamhet.** Lärarkåren vittnar om en obalans mellan det pedagogiska uppdraget och den avsatta tiden för för- och efterarbete. För att höja elevernas måluppfyllelse behöver lärare rimliga förutsättningar att förbereda, genomföra och utvärdera undervisningen.
 - **Skapa balans mellan krav och resurser.** Vi är försiktiga med att lägga nya krav på personalen utan att samtidigt tillföra de resurser som krävs. En god arbetsmiljö och rätt förutsättningar för pedagoger i förskola och skola är grunden för hög pedagogisk kvalitet.
-

4. En levande landsbygd

För oss handlar en levande landsbygd om friheten att bo, arbeta och bygga sina liv i hela kommunen – där vardagens behov i största möjliga mån kan täckas i närområdet. Bjurholms skogar, marker och vatten bidrar med stora värden till hela landet, men trots det har offentlig och kommersiell service dragit sig tillbaka. Miljöpartiet vill vända trenden. Vi vill göra det enkelt att driva egen verksamhet, uppmuntra besöksnäringar som nyttjar vår natur, säkerställa att värden som skapas lokalt också stannar lokalt. Genom digitalisering, smarta lösningar, nya samarbeten och mobila tjänster så vill vi säkra service i hela vår kommun. Ett attraktivt Bjurholm, med levande landsbygd och en blomstrande tätort, kräver tillgång till välfärd, service och infrastruktur och är nyckeln till inflyttning.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Utveckla lokala “servicepunkter”.** Vi vill säkra tillgången till samhällsservice i hela Bjurholm genom lokala “servicepunkter”. Istället för en enhetlig lösning för alla vill vi kartlägga och utgå från varje bygds unika behov i nära samarbete med näringsliv och invånare. Det handlar om att säkra basfunktioner som drivmedel, livsmedel och dagligvaror, post- och apoteksombud, turistinformation, hjärtstartare, återvinningsstation, anslagstavla och annan service. Vi kommer vara pådrivande för att säkra statlig och regional medfinansiering för dessa projekt, samtidigt som vi driver på att Miljöpartiets nationella förslag om landsbygdsavtal blir verklighet så att kommuner som vår får de resurser vi behöver.
- **Införa anropsstyrd kollektivtrafik på landsbygden.** I glesbefolkade områden med långa avstånd är traditionell kollektivtrafik svår att upprätthålla. Vi vill underlätta för invånare på landsbygden att ta sig till tätorten genom att införa anropsstyrd kollektivtrafik, där turer körs flexibelt efter att resenärer bokat sin resa i förväg. Detta gör det möjligt att erbjuda kollektivtrafik även där det saknas underlag för fasta tidtabeller. Det är ett kostnadseffektivt sätt att säkerställa att alla kan ta del av samhällsservice, handel och fritidsaktiviteter i tätorten.

- **Säkra service genom mobila lösningar.** Oavsett om avstånden är stora eller små bör servicen komma till invånarna, inte tvärtom. Vi vill införa mobila servicelösningar, exempelvis mobila fritidsbanker eller uppsökande socialrådgivning, gärna i nära samverkan med grannkommuner.
 - **Säkerställa att våra naturresurser kommer Bjurholmsbor till del.** Utvinning av naturresurser sker inte nödvändigtvis bara där det är ekonomiskt lönsamt, utan där det är politiskt möjligt. Vid exploatering ska kommunen vara en stark och tydlig part. Kommunen ska ingå i civilrättsliga avtal som reglerar rättigheter och skyldigheter och säkrar invånarnas intressen. Detta inkluderar långsiktiga återställnings- garantier (vid t.ex. täktverksamhet, torvbrytning eller vindkraftverk), exploateringsavtal, arrendeavtal eller avtal om frivillig bygdepeng.
 - **Stärka civilsamhället och samverkan med föreningar,** för att ta vara på de fantastiska ideella krafterna i kommunen. Vi vill främja ett utökat samarbete mellan föreningar i kommunen eftersom ett starkt föreningsliv bidrar till gemenskap och hälsa.
-

5. En meningsfull uppväxt och fritid

Bjurholm ska vara en kommun där ungdomar, unga vuxna, barnfamiljer och nyblivna föräldrar vill stanna, växa och forma sin framtid. För det måste ungas förutsättningar i samhället vara goda och unga måste känna att de har samma livsvillkor som unga i andra delar av landet. Det kräver att vi ger unga utrymme att ta plats, påverka politik och samhälle och vara med och forma sin fritid. En meningsfull fritid är en nyckelfaktor för god hälsa, stark gemenskap och ökad trygghet i vardagen. Ett attraktivt Bjurholm byggs underifrån, där barn och unga känner att de blir sedda, finner sammanhang och ges verkliga möjligheter att utvecklas genom hela uppväxten.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Stötta fritidsaktiviteter, idrotten och föreningslivet.** Vi ser ett behov av att utveckla tillgången till meningsfulla fritidsaktiviteter, bland annat genom mobila lösningar och samverkan med grannkommuner.
- **Säkra en fungerande kollektivtrafik för unga.** För att unga ska kunna ta del av skola, aktiviteter och fritid – som ofta är förlagda i Umeå eller Vännäs – krävs fungerande förbindelser. Vi vill arbeta för bättre anpassade tidtabeller och verka för flexibla transportalternativ, såsom anropsstyrd kollektivtrafik. Det är avgörande att unga kan röra sig fritt inom kommunen och regionen för att nå utbildning och meningsfull fritid.
- **Återstarta musikskolan.** Nedläggningen av musikskolan var ett stort tapp för ungas möjligheter till kreativ utveckling. Miljöpartiet vill verka för att återuppta musik- och kulturskolan. Vi vill skapa en verksamhet med god kvalitet och utbud och ge barn och unga kreativa möjligheter att växa och uttrycka sig.

- **Satsa på feriejobb som väg in i arbetslivet.** Feriejobb är en bra första kontakt med arbetsmarknaden som ger en fot in i arbetslivet. Samtidigt som kommunens kärnverksamheter inom vård, omsorg och skötsel har ett stort behov av ungas händer ska vi inte begränsa ungas potential. Vi vill säkerställa att alla ungdomar som söker feriejobb erbjuds en plats, både för att ge unga möjligheter och för att bidra till kommunens verksamheter.
 - **Öppna ungdomsgården igen.** Vi vill åter satsa på en ungdomsgård som ger unga en meningsfull fritid i god gemenskap, samtidigt som närvaron av vuxna skapar trygghet och förebygger bus och skadegörelse i kommunen.
 - **Stärka barn och ungas rätt att komma till tals.** Unga i mindre kommuner känner sig ofta mindre inkluderade i samhället än unga i städer. Vi vill arbeta för att kommunala verksamheter ska ha, och använda, goda metoder för att göra barn och unga delaktiga i frågor som berör dem. På så sätt stärks ungas deltagande och möjligheter att forma den kommun de ska vilja bo i.
-

6. Näringsliv, företagande och entreprenörskap

Bjurholm har en fantastisk entreprenörsanda – tycker man att något saknas eller borde göras annorlunda, så ordnar man det själv. Denna anda och glöd behöver näras av frihet och kreativitet för en fortsatt stark utveckling av det lokala näringslivet. Bjurholm behöver fler nya företag, växande verksamheter och nya arbetstillfällen för att locka till inflyttning och trygga välfärden. Vi vill arbeta för att framtidssäkra Bjurholms näringsliv och underlätta etableringar för jobbens, utvecklingens och den lokala resiliensens skull. Genom tydliga och klara regler, prioritering av lokala upphandlingar och pålitliga budskap till företagare skapar vi ett starkare näringsliv.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Prioritera lokalvänliga upphandlingar.** Kommunen köper in varor och tjänster för stora belopp varje år, ofta tillsammans med Umeåregionen. Priset ska inte vara den enda styrande faktorn; vi måste värdera lokal förankring, miljöhänsyn och helhetsbilden högre. Upphandlingar ska utformas så att lokala företag kan vara med och konkurrera och att kommunen blir mer flexibel efter behov. Och skulle priset vara den enda styrande faktorn måste kommunen överväga externaliteter som skatteintäkter, ökad lokal köpkraft, näringslivets och jobbens resiliens.
- **Förenkla för företagande och entreprenörskap.** Det ska vara enkelt att starta, driva och växa i Bjurholm. Vi vill minska den administrativa bördan genom kortare handläggningstider, tydligare riktlinjer och en digitalisering av alla processer som företagare möter. För att motverka känslan av att regelverken är svårnavigerade vill vi att kommunen ska erbjuda vägledning som främjar ett ansvarsfullt och hållbart företagande.
- **Införa företagsvänligare kommunala taxor.** Vi vill se över kommunens taxor för att sänka trösklarna för företagande. Det innebär att vi vill ersätta

förskottsbetalning av tillsynsavgifter med tillitsbaserad tillsyn och efterhandsfakturerings baserat på faktiskt nedlagd tid. Vi vill även slopa rätten att debitera företagare för tjänstemännens restid samt införa tydligare regler för avgiftsreducering för mindre och nystartade verksamheter.

- **Matcha utbildning med lokala behov.** Det ska vara enkelt att växla om eller kompetensutveckla sig på hemmaplan. Vi vill samordna kommunens vuxenutbildning och SFI så att de bättre matchar de kompetensbehov som finns. Exempelvis utveckla möjligheterna för kurser i sjukvårdssvenska för personal med annat modersmål.
 - **Underlätta för lokala producentföreningar.** Vi vill göra det enklare för småskaliga producenter att gå samman för gemensam logistik, försäljning och upphandling med kommunen. Kommunen ska stötta genom snabbare handläggning, enkla tillståndprocesser och god vägledning.
-

7. Miljö och klimat

I Bjurholm är vår natur vår främsta tillgång och livskraft. Städerna har inte monopol på hållbarhet och med politisk vilja kan Bjurholm visa hur miljömässig hållbarhet och god ekonomisk hushållning går hand i hand. Klimatomställningen är både nödvändig för framtida generationer och en stor möjlighet för jobb, utveckling och framtidstro. När vi ställer om bygger vi ett mer robust lokalsamhälle med stärkt krisberedskap, minskad sårbarhet och lägre driftskostnader. Samtidigt stärker vi lönsamheten i de gröna näringarna – från det småskaliga lantbruket och skogsbruket till besöksnäringarna. När vi satsar på smarta och hållbara lösningar satsar vi på Bjurholms framtid.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Energieffektivisera kommunens verksamheter och fastigheter.** Genom att satsa på bergvärme, solceller, smarta styrsystem, tilläggsisolering och andra energieffektiviseringsåtgärder sänker vi driftkostnaderna. Detta är särskilt viktigt då fastighetskostnaderna utgör en stor post i Bjurholms budget. Investeringskostnaderna är höga och svårigheter att balansera renoveringskostnader mot intäkter är reala, men utebliven renovering kostar i ökat akut underhåll, ökade driftkostnader och en växande underhållsskuld som kommunen idag är smärtsamt pressad av. Att investera i energieffektivisering är därför ett nödvändigt och ekonomiskt ansvarsfullt vägval.
- **Öka elektrifieringen av den kommunala fordonsflottan,** för att minska både klimatutsläpp, bränslekostnader och leasingavgifter. Kommunen bör även investera i nödvändig laddinfrastruktur i Bjurholm.
- **Verka för levande skogar.** Kommunen äger inte skogsmark i någon större omfattning, men vi vill ändå värna om ett hållbart skogsbruk. Det handlar bl.a om modern och miljöanpassad skogsskötsel och att tätortsnära skogar ska skötas så att natur-, frilufts- och kulturvärden bevaras och utvecklas.

- **Prioritera lokalproducerad och ekologisk mat i kommunens kök.** Vi vill förenkla försäljning av lokala råvaror direkt till skolor och äldreboenden, bl.a genom direktavtal eller avtalspaket med lokala lantbrukare. Kommunen kan därmed bidra till att stärka lokala livsmedelssystem, ge våra unga och äldre mer hälsosam kost, minska klimatavtrycket samt stärka beredskapen och det gröna näringslivet.
- **Starta en återbruksbod vid återvinningscentralen,** för att minska resursförbrukning och uppmuntra cirkulär konsumtion.
- **Säkerställa seriös uppföljning av klimatmålen.** Det viktigaste är inte att vi har de mest ambitiösa kraven, utan att de målsättningar vi har faktiskt efterlevs i praktiken. Genom noggranna uppföljningar och prioritering av våra mål gynnar vi seriösa aktörer och säkerställer att klimatomställningen driver en positiv utveckling i hela kommunen.

8. Ett mer demokratiskt och transparent Bjurholm

I en levande demokrati är det avgörande att invånarna känner sig inkluderade och har förtroende för de offentliga institutionerna. I en liten kommun som vår ska avståndet mellan medborgare och förtroendevalda vara kort, men det kräver att politiken är begriplig, tillgänglig och öppen för granskning. Vi vill göra Bjurholm till en föregångskommun för närdemokrati och transparens, där politiken präglas av öppenhet snarare än tystnadskultur, ansvarsutkrävande möjliggörs och demokratin främjas.

Miljöpartiet i Bjurholm vill:

- **Införa E-förslag,** att ge invånare en direkt kanal att påverka kommunens politiska beslut. Idag är Bjurholm en av få kommuner i Västerbotten som inte infört en politisk funktion för medborgarförslag direkt till fullmäktige, och detta vill vi ändra på. Med E-förslag utvecklas medborgardialogen och ger de förtroendevalda en tydligare bild av vad som är viktigt för Bjurholmsbor i vardagen – från små vardagsförbättringar till större strategiska frågor.
- **Lyfta likabehandlings- och rättighetsfrågor i kommunens verksamheter.** Allas lika värde ska genomsyra hela Bjurholms kommun. Vi vill se ett aktivt arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkningar. Alla som verkar i eller möter kommunen har rätt att bemötas med respekt, oavsett ålder, kön, etnicitet, tro, sexuell läggning, funktionsförmåga eller bakgrund.
- **Stärka barn och ungas rätt att komma till tals.** Unga i mindre kommuner känner sig ofta mindre inkluderade i samhället än unga i städer. Vi vill arbeta för att kommunala verksamheter ska ha, och använda, goda metoder för att göra barn och unga delaktiga i frågor som berör dem. På så sätt stärks ungas deltagande och möjligheter att forma den kommun de ska vilja bo i.
- **Värna det demokratiska samtalet och motverka tystnadskultur.** Vi kräver nolltolerans mot tystnadskultur inom kommunens verksamheter. Anställda ska

kunna lyfta brister och få gehör utan rädsla för repressalier. Vi vill även motverka smutskastning och skrämseltaktik mellan partier. Vi tar gärna debatter med meningsmotståndare i politiken men tar avstånd från personangrepp och uthängande av enskilda tjänstepersoner. Detta bör motverkas genom samtal och överenskommelser mellan partier.